

אוגוסט — נובמבר
1948

עיני הישוב מופנות דרומה. ב-
הסתערות גדולה פורצים אנשי
„גבעתי“ (מימין) את המצור
החונק את הנגב, ויחידות ה-
טאנקים משלימות את המלאכה
עם כיבוש מבצר עיראק סואי
דן (משמאל). רק כים מצרי קטן
נותר ליד פאלוגיה.

הצעירים השתמשו בהודמנות

„האהל“ יצא לאירופה, והניח בזה
ההודמנות לחניכיו לצאת למרחב. ביום
15 אפריל ראינו הצגת בכורה של ה-
קומדיה „תעלולי סקאפן“ מאת מולייר
מבוצעת בכוחותיהם.
לפני שנעיר על כמה פגמים בביצוע
רק הוגן יהיה זה מצדנו אם נציין את
העונג הרב שנגרם לנו בהצגה. אלה
היו שעותיים של צחוק מטוב לב, בהן
רכשו צעירי „האהל“ את אהדתנו המלאה.
ובחפץ לב מברכים אנו את „האהל“
שכה יצליח במסעותיו, להביא לגולה
את גולתו, עד כי יאריך שהותו בנגב,
וישאיר לנו את שלנו ליהנות מהם.
כי חוששים אנו פן אך ישובו ה„קשיי
שים“ ויחקו את הנערים לקרן זוית.

לבד מקלות המשחק נהנינו, בדרך
אגב, גם מפרצופים נאים. נעים היה
לראות על הבמה בחורים כליאנדר ואוקי
טב (משום מה אין התוכניה מציגת
את שמותיהם הפרטיים, כאילו לא נימולו.
שמות משפחותיהם עצמון וארצי) או
נצרה כורבינטה (הגברת ע. פלדמן),
הטוב בשחקנים היה, בלי ספק, ר. אדיב
בתפקיד סילווסטר. והקול הנעים ביותר
נשמע לנו מפי ההלך (ש. ישראלי).

את י. בן סירא (בתפקיד הראשי —
סקאפן) קלקלו בעודף תנועות, ואת
התפאורה קלקלו במזרקת, הניצבת במר-
כו הבמה, ומפריעה לשחקנים לנוע כה
וכה וגם הרטיבה לזיוונט את מכנסיו.
בדרך כלל, מה שעשו השחקנים היה
טוב. מה שעשו האחרים — לא כל
כך. אנו מבינים יפה כי „האהל“ הוא
תיאטרון מעמדי, ואין הוא רוצה להציג

בת'אטרון

ההקלות האפשריות בכדי שיוכלו המש-
תחרים להקים לעצמם תיאטרון אזרחי,
מלבד הלוואה הגונה בתנאים נוחים, וגם
המחת"ר נתן משלו, בזה שהבטיח
לצ'יובטרון מספר רב של הופעות במח-
נות הצבא.

וכן, עם שם טוב מאחריהם, עידוד
ציבורי לפנייהם, ובסיוע ממוני מובטח,
יצא הצ'יובטרון לדרכו האזרחית.

ונכשל כשלון מחפיר.
הצגת הבכורה של תכנית ה' „שטח
הפקר“ התקיימה ביום 10 אפריל,
באולם אהל שם, תל אביב. הדבר המענין
ביותר באולם היה — הפהוקים. גם
מבקר אינו אלא איש. והישיבה שם
היתה בשבילנו פשוט סיגוף.

הספקנו לראות שני מערכונים ולש-
מזע פזמון אחד. המערכון הראשון רצה
להוכיח כי השלטון (בדמות אנטוניוס
וקליאופטרה) אינו סובל את הקרקס
(הצ'יובטרון?). המערכון השני רצה
להראות לנו כי ממשלת ישראל אומרת

קומדיה ריקנית. מולייר לא היה אסת-
טיקן גרידא, ושאלף לתקן הרבה בחברה.
אבל דוקא קומדיה זאת אין בה כל
רעיון חברתי. לפיכך באו והוסיפו לו,
למולייר, פרולוגים, ומישחקי ביניים.
שאינם נצמדים כלל למחזה. הרצון היה
טוב, אבל הביצוע לא. את הפרולוגים
אפשר להשאיר (עם החרוזים הצורחים,
כמו „אנשים“ — „פושעים“) בגלל
הופעתו הנאה וקולו הנעים של ש.
ישראלי, אבל הפאנטומימה, לצערנו הרב,
תועיל הרבה בהעדרה.
ונציין עוד עובדה נאה אחת. הנהלת
ההצגה היא בידי עובדי הבמה. ישר
כוחם.

הצ'יובטרון בבגדים אזרחיים

הצ'יובטרון היה התיאטרון הצבאי
פאר אכסלנס, דוגמה לכל הלהקות
הצבאיות שקמו אחריו. מתחילתו היה
להקת הפלמ"ח, ושאלף לבטא את רוח
יחידתו. מאחר צמצום מתוך חושי מסוים
היה מעורה בקהל, ונתן לנו את התי-
אטרון העברי הראשון בו היו השחקנים
וקהלם מעור אחד. הישג זה בלבד
דיו להעמיד את הצ'יובטרון כנכס תר-
בותי רב, ולא עוד אלא שבדוגמתו גם
הפעיל את התיאטראות האזרחיים ישי-
אפי להתקרב לקהלם העברי, החדש.
לפני כחודשיים השתחררה הלהקה
כולה. הצבא נתן לה את מלוא העזרה.
משרד השיקום השיג למענה את כל

למשכן את מגילת העצמאות תמורת
מילוה אמריקאי. הפזמון רצה להראות
לנו את דרך חייו של גנרל מכסיקאי
(דוקא). ובסך הכול נוכחנו רק בדבר
אחד, — כי בשביל להתחכם צריך להיות
חכמים. אחרת נהפכות העקיצות למהלוי-
מות והסאטירה לסטירה.

וכל זה היה נתון במסגרת של וודביל
מלפני יובל, עם להטוטי מוקיונות תפלים
וטכסט טפשי.

חבל היה לנו על מאמציהם של נעמי
ושייקה.

שאלנו את עצמנו: מה קרה לצ'י-
בטרון? ונדמה לנו כי קרה דבר פשוט:
הוא הוכה בחותם המפלגה. מזור הדבר
כי המפלגה אשר חבריה נהנו ביותר
מן השלטון החדש, אותם אנשי הקיבוץ
הארצי והקיבוץ המאוחד, אשר בודאי
טוב מצבם ממצב רוב תושבי המדינה
האחרים, הם המבקרים ביקורת כה גסה
את השלטון.

יתר על כן, בשביל לכתוב טכסט,
אפילו בשביל הצ'יובטרון, צריך כשרון
מסוים. יש סופרים המדמים כי מלים
חריפות, או גם סתם חרפות, יכולות
לבוא במקום חריפות מחשבה. חזבזר

„תעלולי סקאפן“: שמואל עצמון וערינה פזדמן
הצעירים השכילו ממזמיהם?

„שטח הפקר“: גרעין (ימין) נעמי ושייקה
תקוות גדולות ואכזבה מרה.